

18. 1. 2021

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Společná účast společníka s.r.o. a jeho doprovodu na valné hromadě po 1. 1. 2021

Dne 1. 1. 2021 nabývá účinnosti zákon č. [33/2020](#) Sb. (dále jen „novela“), kterým se mění zákon č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstev (dále jen „ZOK“). Novela mimo jiného přináší změny v průběhu valných hromad kapitálových společností. Cílem tohoto článku je upozornit na zákonem výslovně předpokládanou možnost, aby se valné hromady s.r.o. účastnil současně se společníkem též jeho doprovod.

ZOK obecně připouští, aby se namísto společníka účastnil valné hromady jeho zástupce. V takovém případě musí být plná moc udělena písemně a musí z ní vyplývat, zda byla udělena pro zastoupení na jedné nebo na více valných hromadách. Naproti tomu ZOK, ani zákon č. [513/1991](#) Sb., obchodní zákoník (dále jen „obchodní zákoník“), výslovně neupravoval možnost, aby se současně se společníkem účastnil valné hromady taktéž společníkův doprovod, typicky právní zástupce. Pokud tato možnost nebyla připuštěna v zakladatelském právním jednání, či ad hoc na valné hromadě, neměl společník právo doprovod na valnou hromadu přivést. Nejvyšší soud se k této otázce vyjadřoval v intencích poměrů družstva za účinnosti obchodníku zákoníku v rozhodnutí sp. zn. 29 Odo 701/2004, kdy zjednodušeně řečeno dospěl k závěru, že účastní-li se člen družstva členské schůze osobně, není třeba, aby byl současně zastoupen. Jelikož obchodní zákoník výslovně doprovod členu družstva na členské schůzi nepředpokládal, uzavřel Nejvyšší soud, že za této situace je otázka připuštění doprovodu na rozhodnutí členské schůze, neboť ta je orgánem družstva, a proto rozhodování o tom, jakými pravidly se bude řídit, je vnitřní záležitostí družstva. Ke shodnému závěru pak dospěl Nejvyšší soud i ve vztahu k společnosti s ručením omezeným, a to např. v rozhodnutí sp. zn. 29 Cdo 1110/2012 kdy uvedl, že *„závěr, podle něhož společníku nesevďčí bez dalšího právo na to, aby se účastnil valné hromady spolu se svým zástupcem (neupravuje-li společenská smlouva či nerozhodne-li valná hromada jinak), je pak v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu.“*

Absence výslovného zákonného připuštění, aby se valné hromady účastnil vedle společníka též jeho právní zástupce, měla napříč odbornou veřejností své kritiky. Například Mgr. Vladimír Janošek^[1] dovozoval, že závěr, dle kterého přímo ZOK dává společníkovi právo, aby byl na valné hromadě přítomen současně se svým zástupcem, neodporuje ani jazykovému (resp. logickému) výkladu dotčených ustanovení ZOK. Ke změně judikaturního přístupu však nedošlo a společník byl ohledně současné účasti s odborným doprovodem zástupcem při valné hromadě odkázán na případný souhlas valné hromady nebo aprobaci společenskou smlouvou.

Novela ZOKu však přináší změnu^[2], kdy dle nově vloženého ustanovení § 168 odst. 3 *„Se společníkem může být na valné hromadě přítomna i **jedna** jím určená osoba, neurčí-li společenská smlouva jinak. Osoba společnosti doloží, že je zavázána alespoň ke stejné **mlčenlivosti** jako společník“*. Praktickým důsledkem účasti takového doprovodu společníka u valné hromady je uvedení jména a bydliště/sídla doprovodu do listiny přítomných na valné hromadě ve smyslu § 188 ZOK.

Předpoklady aplikace § 168 odst. 3 ZOK

Pochybnosti pravděpodobně nebude vzbuzovat početní omezení společníkova zástupce - v tomto ohledu ZOK hovoří jasně - společník je oprávněn s sebou na valnou hromadu přivést toliko jednu

další osobu jako doprovod.

Dalším požadavkem je, aby byla třetí osoba účastníci se valné hromady společně se společníkem zavázána ke stejné mlčenlivosti jako společník. Vzhledem k tomu, že advokát je ve smyslu § 21 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s poskytováním právních služeb, máme za to, že v případě doprovodu advokátem bude v praxi postačovat, pokud dojde k potvrzení, že je společníkovým zástupcem advokát. Obdobně tomu i v případě jiných osob, které jsou ze zákona vázány mlčenlivostí.

Naproti tomu, pokud by měla být doprovodem osoba, která ze zákona povinnost mlčenlivosti nemá, je třeba valné hromadě doložit závazek k mlčenlivosti této osoby v rozsahu, jakém je mlčenlivost uložena společníkovi. V praxi se typicky může jednat o předložení dohody o mlčenlivosti. ZOK přitom výslovně mlčenlivost společníka neupravuje. Tato je však dovozována ustálenou rozhodovací praxí Nejvyššího soudu, dle které *„Z povinnosti loajality společníka (srov. § 212 odst. 1 větu první o. z. a v judikatuře např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2015, sp. zn. 29 Cdo 1436/2014) se přitom podává, že ten nesmí zpřístupnit třetím osobám žádné informace, jež se dozvěděl v souvislosti se svým postavením společníka (a výkonem práv plynoucích z účasti ve společnosti, zejm. práva na informace) a jejichž zpřístupnění třetím osobám by mohlo způsobit společnosti újmu (stejný závěr je třeba vztáhnout na případy, ve kterých by újma hrozila osobám ovládaným společností)“*.

V této souvislosti současně poukazujeme na odlišnou dikci § 168 odst. 3 a § 399 odst. 2 ZOK, kdy druhé jmenované ustanovení zakládající obdobné pravidlo ve vztahu k akcionářům podmínku mlčenlivosti neobsahuje. Důvodem je skutečnost, že **„společníkovi s ručením omezeným zákon garantuje širší právo na informace, než jaké má společník akciové společnosti coby typické kapitálové společnosti.... Jednatelé společnosti s ručením omezeným nemohou odmítnout poskytnutí informace jen proto, že by její zpřístupnění společníkovi mohlo způsobit společnosti či jí ovládaným osobám újmu [srov. v akciové společnosti § 359 písm. a) z. o. k.]. Důvod pro odmítnutí požadované informace naplní ex lege toliko skutečnosti uvedené v § 156 odst. 1 z. o. k. Společníkovi společnosti s ručením omezeným pak zákon zakládá i právo nahlížet do dokladů společnosti a kontrolovat údaje v nich obsažené; akcionáři takové právo zákon nedává“**^[3]. Naproti tomu představenstvo nebo osoba, která svolává valnou hromadu, mohou dle § 359 ZOK poskytnutí vysvětlení akcionářům zcela nebo částečně odmítnout, pokud by jeho poskytnutí mohlo přivodit společnosti nebo jí ovládaným osobám újmu. Právo akcionáře na vysvětlení je tedy, co se týče informací důvěrné povahy, které by vyžadovaly zachování mlčenlivosti, užší.

Postavení třetí osoby na valné hromadě bude záviset na skutečnosti, zda se bude jednat o doprovod společníka (zejména poradce), či zda společník této třetí osobě udělí plnou moc k zastupování na valné hromadě. *„Bude-li tato osoba vybavena plnou mocí, může na valné hromadě zastupovat společníka při výkonu jeho práv (hlasovat, podávat návrhy, požadovat informace, vznášet protesty atd.). V opačném případě bude jednat sám společník a osoba, jež ho doprovází, bude plnit (toliko) roli poradce (nebude vykonávat práva společníka).“*^[4]

Dispozitivnost a přechodné ustanovení

Citované ustanovení § 168 odst. 3 je dispozitivní a může být společenskou smlouvou modifikováno. Stejně tak je možné jej vyloučit. Pro kapitálové společnosti a družstva je významné, že na případnou úpravu svých zakladatelských dokumentů mají delší časový úsek - dle přechodného ustanovení se totiž pravidlo § 168 odst. 3 ZOK po dobu dvou let ode dne nabytí účinnosti novely nepoužije na kapitálovou společnost a družstvo, které vznikly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a jejichž společenská smlouva neupravuje přítomnost jiných osob než společníků na zasedání nejvyššího orgánu kapitálové společnosti nebo družstva.

Závěr

Novela ZOK výslovně zakládá pravidlo, dle kterého je společník s.r.o. oprávněn přivést si na valnou hromadu doprovod. Jedná se o pravidlo dispozitivní, které může být společenskou smlouvou modifikováno a současně i vyloučeno. Dále je třeba upozornit, že dle přechodného ustanovení bude předmětné pravidlo aplikovatelné až od 1.1.2023. Společnosti tak získají dostatečný časový rámec k případnému vyloučení aplikace uvedeného pravidla ve svých společenských smlouvách.

Mgr. Miroslav Papoušek,
advokát

Mgr. Marek Němeček,
advokátní koncipient

Valíček & Valíčková
advokátní kancelář, s.r.o.

[Valíček & Valíčková, advokátní kancelář](#)

Nám. Svobody 87/18
602 00 Brno

Tel.: 603 822 267

Tel.: 607 270 689

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

[1] JANOŠEK, Vladimír. Společná účast společníka a jeho zástupce na valné hromadě. Bulletin advokacie, 2018, č. 10, s. 31-33

[2] Jedná se přitom o změnu, která pravděpodobně nebyla původně zamyšlena, neboť citované ustanovení bylo do novely vloženo až pozměňovacím návrhem poslance Dominika Feriho.

[3] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 4. 2020, sp. zn. 27 Cdo 2708/2018

[4] ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P., ŠUK, P. Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, 1316 s.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)